

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

**PODSTAWA PROGRAMOWA KSZTAŁCENIA
W ZAWODZIE FRYZJER**

SYMBOL CYFROWY 514 [01]

Akceptuję:

Minister Gospodarki

Zatwierdzam:

Minister Edukacji Narodowej

I. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWO - ORGANIZACYJNE KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE

A. OPIS KWALIFIKACJI ABSOLWENTA

W wyniku kształcenia w zawodzie absolwent powinien umieć:

- 1) przygotowywać stanowisko pracy,
- 2) utrzymywać czystość na stanowisku pracy i w zakładzie,
- 3) przestrzegać zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, przeciwpożarowych oraz przepisów sanitarnych,
- 4) zabezpieczać przed zniszczeniem garderobę klienta oraz fryzjera,
- 5) charakteryzować i obsługiwać urządzenia użytkowane w zakładzie fryzjerskim,
- 6) wykorzystywać sprzęt fryzjerski zgodnie z przeznaczeniem,
- 7) czyścić, odkażać i konserwować sprzęt oraz usuwać drobne usterki,
- 8) wykonywać rysunek złożeniowo - techniczny różnymi technikami,
- 9) korzystać z rysunku żurnalowego w celu doboru fryzury,
- 10) korzystać z literatury zawodowej,
- 11) komunikować się z klientami,
- 12) rozpoznawać i charakteryzować gatunki, rodzaje i kondycję włosów,
- 13) rozpoznawać i charakteryzować zmiany chorobotwórcze i uszkodzenia włosów,
- 14) myć głowy przy użyciu szamponów,
- 15) wykonywać strzyżenie włosów,
- 16) modelować fryzury,
- 17) wykonywać fryzurę z zastosowaniem dodatków fryzjerskich,
- 18) utrzymywać fryzurę,
- 19) wykonywać różnymi technikami trwałą ondulację, kontrolować przebieg procesu,
- 20) koloryzować włosy różnymi technikami, czuwać nad przebiegiem procesu,
- 21) strzyć brody, bokobrody i wąsy, dobrać kształt zarostu, modelować,
- 22) przeprowadzać podstawowe zabiegi pielęgnacyjne włosów i skóry głowy,
- 23) charakteryzować podstawowe zabiegi z dziedzin powiązanych z zawodem fryzjera w szczególności z zakresu perukarstwa, makijażu.
- 24) pozyskiwać i wykorzystywać w pracy informacje o nowościach i trendach w modzie fryzjerskiej,
- 25) korzystać z technik komputerowych w pracy zawodowej,

- 26) rozróżniać podstawowe kategorie ekonomiczne i najważniejszych przedsiębiorców występujących w gospodarce rynkowej,
- 27) wykorzystywać podstawy finansów oraz prawa do samodzielnej działalności gospodarczej,
- 28) stosować zasady racjonalnej organizacji pracy,
- 29) poszukiwać aktywnie pracy oraz odpowiednio prezentować swoje kwalifikacje.

B. SPECYFICZNE WYMAGANIA KSZTAŁCENIA

W ZAWODZIE

1. Wymagania psychofizyczne właściwe dla zawodu:

- 1) spostrzegawczość i podzielność uwagi,
- 2) zdolność do szybkiego podejmowania właściwej decyzji,
- 3) wrażliwość estetyczna,
- 4) precyzyjność,
- 5) poczucie odpowiedzialności przy realizacji zadań zawodowych,
- 6) kultura osobista.
- 7) gotowość do samokształcenia (podnoszenia kwalifikacji zawodowych),
- 8) wzrost powyżej 150 cm,
- 9) wytrzymałość fizyczna nóg, rąk i pleców,
- 10) sprawność ruchowa dłoni i palców,
- 11) zdrowe serce, płuca i górne drogi oddechowe,
- 12) brak chorób skórnych,
- 13) brak skłonności do alergii utrudniających wykonywanie zawodu,
- 14) dobre wyczucie ciepła i zimna,
- 15) prawidłowe widzenie obuoczne,
- 16) prawidłowe widzenie barw,
- 17) prawidłowa wymowa,

2. Absolwent z przygotowaniem w zawodzie fryzjer może być zatrudniony w zakładach fryzjerskich świadczących usługi typowe dla fryzjerstwa damskiego lub męskiego bądź podejmować działalność w tym zakresie na własny rachunek.

3. W zależności od miejsca pracy zakres podstawowych zadań zawodowych fryzjera obejmuje:

- 1) prawidłowe stosowanie przepisów sanitarno-higienicznych odnoszących się do zakładu fryzjerskiego i świadczonych usług,
- 2) prawidłowe przygotowanie stanowiska pracy,
- 3) prawidłowe wykonywanie zabiegów oraz czynności fryzjerskich,
- 4) prawidłowe stosowanie preparatów i kosmetyków do wykonywania zabiegów technologicznych i pielęgnacji włosów,
- 5) stosowanie odpowiednich narzędzi, aparatów i sprzętu fryzjerskiego, właściwej konserwacji i przechowywania,

- 6) stosowanie racjonalnej organizacji pracy i rachunku ekonomicznego,
- 7) wdrażanie postępu technicznego i technologicznego z wykorzystaniem dostępnych źródeł informacji zawodowej.

4. W zależności od potrzeb lokalnego rynku pracy oraz szczególnych potrzeb regionu, w którym zlokalizowana jest szkoła, przy zachowaniu zasady kształcenia szerokoprofilowego, przewiduje się możliwość specjalizacji pod koniec cyklu kształcenia, na przykład w zakresie:

- 1) perukarstwo,
- 2) fryzjerstwo wykorzystywane w celach reklamowych, prasie czy fotografii artystycznej.

5. Prawidłowe ukształtowanie umiejętności niezbędnych w tym zawodzie wymaga, aby szkoła dysponowała właściwym wyposażeniem technicznym i dydaktycznym.

W kształceniu w zawodzie fryzjer zaleca się następujące pracownie:

- 1) rysunku zawodowego,
- 2) multimedialną,
- 3) fryzjerską,

Pracownia rysunku zawodowego powinna być wyposażona w:

- 1) stanowiska kreślarskie,
- 2) środki dydaktyczne z zakresu kreślarstwa (pismo techniczne, rysunek płaski, rysunek techniczny, rysunek przestrzenny, konstrukcje kreślarskie),
- 3) środki dydaktyczne z zakresu nauki o kolorach,
- 4) środki dydaktyczne z zakresu nauki o fryzurach historycznych.

Pracownia multimedialna powinna być wyposażona w:

- 1) środki dydaktyczne - plansze, schematy, foliogramy, filmy, płyty DVD - obrazujące zasady działania i zastosowania aparatów, narzędzi, przyborów, preparatów fryzjerskich (zwłaszcza jeżeli szkoła nie posiada ich w swoim wyposażeniu) oraz najnowsze technologie usługowe wykorzystywane w zawodzie fryzjer,
- 2) sprzęt komputerowy,
- 3) odtwarzacz wideo lub DVD,

- 4) przekroje, plansze, filmy do prezentacji mechanizmów działania i konserwacji aparatury wykorzystywanej w zakładach fryzjerskich.

Pracownia fryzjerska powinna być wyposażona w:

- 1) kompletne stanowiska pracy, uwzględniające postęp techniczny i technologiczny,
- 2) zestawy narzędzi fryzjerskich,
- 3) kosmetyki, preparaty fryzjerskie do wykonywania usług,
- 4) aparaturę do przeprowadzania zabiegów fryzjerskich,
- 5) bieliznę ochronną dla fryzjerów i klientów,
- 6) szafki do przechowywania czystej bielizny,
- 7) kosz na brudną bieliznę,
- 8) preparaty oraz urządzenia stosowane do dezynfekcji i sterylizacji narzędzi,
- 9) mikroskopy,
- 10) apteczkę pierwszej pomocy.

6. Na podstawie analizy umiejętności zawodowych wyodrębniono cztery bloki programowe:

- 1) higiena zawodowa,
- 2) stylistyka,
- 3) materiałoznawstwo i technologie fryzjerskie,
- 4) ekonomiczno-prawny,

1) Blok higieny zawodowej zawiera cele i treści kształcenia dotyczące zasad bezpieczeństwa w salonie, przepisów przeciwpożarowych, przepisów sanitarnych, higieny, pojęć mikrobiologicznych, dezynfekcji i sterylizacji, anatomii i fizjologii organizmu ludzkiego ze szczególnym uwzględnieniem włosów, chorób skóry głowy i włosów oraz ich profilaktyki, wpływu czynników zewnętrznych na włosy, w tym preparatów fryzjerskich i kosmetyków, chorób spotykanych w salonie i ich profilaktyki, organizacji miejsca pracy i zadań zawodowych wykonywanych zgodnie z zasadami obowiązującymi w salonie oraz wszelkich działań w celu ochrony zdrowia.

- 2) Blok stylistyka zawiera cele i treści kształcenia dotyczące rysunku zawodowego, projektowania przestrzennego w zawodzie fryzjer, teorii koloru i kompozycji plastycznych, historii fryzur oraz stylizowania fryzur w pełnym zakresie.
- 3) Blok materiałoznawstwo i technologie fryzjerskie jest poświęcony wszelkim dostępnym we fryzjerstwie materiałom, zawiera cele i treści kształcenia niezbędne do wykonywania bezpośredniej pracy w salonie fryzjerskim – umiejętności wykorzystania sprzętu fryzjerskiego, aparatury, narzędzi, produktów fryzjerskich oraz wszelkich dostępnych technik fryzjerskich.
- 4) Blok ekonomiczno-prawny zawiera cele i treści kształcenia dotyczące: gospodarki rynkowej, podejmowania pracy zawodowej, ekonomicznych uwarunkowań dotyczących organizowania i prowadzenia działalności gospodarczej, sporządzania dokumentów, organizacji stanowisk pracy, stosowania praw i zasad zapewniających osiągnięcie efektów ekonomicznych oraz umiejętności stosowania przez firmy usługowe niektórych strategii marketingowych.

II. PODZIAŁ GODZIN NA BLOKI PROGRAMOWE

Nazwa bloku programowego	Minimalna liczba godzin w cyklu kształcenia w % *
	Podbudowa programowa: szkoła podstawowa
Higiena zawodowa	10
Stylistyka	15
Materiałoznawstwo i technologie fryzjerskie	45
Ekonomiczno-prawny	10
Razem	80**

* Podział godzin na bloki programowe dotyczy kształcenia w szkołach dla młodzieży i w szkołach dla dorosłych (w formie stacjonarnej i zaocznej).

** Pozostałe 20% godzin jest przeznaczone do rozdysponowania przez autorów programów nauczania na dostosowanie kształcenia do potrzeb rynku pracy, w tym na specjalizację.

III. PODSTAWY PROGRAMOWE KSZTAŁCENIA W BLOKACH PROGRAMOWYCH

BLOK: HIGIENA ZAWODOWA

1. Cele kształcenia

Uczeń (słuchacz) w wyniku kształcenia powinien umieć:

- 1) charakteryzować zasady bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 2) charakteryzować zasady higieny osobistej oraz higieny życia codziennego,
- 3) charakteryzować urządzenie zakładu fryzjerskiego zgodnie z zasadami sanitarnymi, bezpieczeństwem pracy i ergonomią,
- 4) charakteryzować podstawowe pojęcia mikrobiologiczne, mikroskopować, wykonywać posiewy,
- 5) charakteryzować ogólne założenia, metody i środki dezynfekcji i sterylizacji,
- 6) omawiać anatomię i fizjologię organizmu ludzkiego,
- 7) charakteryzować poszczególne układy organizmu ludzkiego,
- 8) charakteryzować choroby zawodowe i profilaktykę,
- 9) określać rodzaje skóry i włosów, omawiać ich budowę,
- 10) omawiać higienę i pielęgnację skóry i włosów,
- 11) określać wpływ racjonalnego żywienia na stan włosów i skóry,
- 12) charakteryzować choroby skóry i włosów i profilaktykę,
- 13) charakteryzować wpływ czynników zewnętrznych na włosy,
- 14) charakteryzować działanie preparatów i zabiegów chemicznych na ludzki organizm (skórę i włosy) oraz wymieniać przeciwwskazania do ich stosowania,
- 15) określać zasady i wyposażenie sanitarne, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przeciwpożarowe w zakładzie fryzjerskim,
- 16) charakteryzować wyposażenie zakładu w bieliznę ochronną i omawiać zasady jej przechowywania,
- 17) charakteryzować zasady wyjąławiania narzędzi i przyborów fryzjerskich oraz omawiać sposoby ich przechowywania,
- 18) omawiać podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy oraz przyczyny i rodzaje nagłych wypadków,

- 19) skompletować wyposażenie apteczki,
- 20) omawiać okresowe badania lekarskie.

2. Treści kształcenia (działy programowe)

Treści kształcenia ujęte są w następujących działach programowych:

- 1) układ pokarmowy,
- 2) układ krwionośny,
- 3) układ kostny,
- 4) układ ruchu,
- 5) układ oddechowy,
- 6) układ nerwowy,
- 7) układ dokrewny,
- 8) układ narządów zmysłów,
- 9) budowa i fizjologia skóry,
- 10) choroby skóry o etiologii wirusowej, bakteryjnej, grzybiczej, pasożytniczej,
- 11) choroby łojotokowe, łuszczycowe,
- 12) choroby alergiczne skóry, dermatozy występujące w okolicach głowy,
- 13) budowa (fizyczna i chemiczna) włosa,
- 14) barwniki włosa,
- 15) fizjologia włosa - fazy wzrostu,
- 16) właściwości i funkcje włosa,
- 17) typy i rodzaje włosów,
- 18) choroby włosów, profilaktyka,
- 19) dolegliwości włosów: wypadanie, pękanie, rozdwijanie, łamliwość, nadmierna suchość; profilaktyka,
- 20) uszkodzenia włosów: naturalne, mechaniczne, termiczne i chemiczne - przyczyny i profilaktyka,
- 21) higiena i pielęgnowanie włosów,
- 22) działanie ziół na włosy,
- 23) podstawy żywienia - dietetyka, wpływ na włosy,
- 24) szkodliwość działania używek i narkotyków na organizm ludzki ze szczególnym uwzględnieniem objawów chorobowych skóry i włosów,
- 25) bakterie i wirusy wywołujące choroby zakaźne, profilaktyka,
- 26) wpływ preparatów fryzjerskich na skórę głowy i włosów,
- 27) wykonywanie prób uczuleniowych,

- 28) higiena ogólna, społeczna i osobista,
- 29) organizacja dnia pracy,
- 30) praca kobiety i jej ochrona w różnych okresach życia,
- 31) higiena zakładu fryzjerskiego: odpowiedni projekt wnętrza - oświetlenie, klimatyzacja, wentylacja, normy powierzchniowe, urządzenia sanitarno-kanalizacyjne - zgodnie z obowiązującymi przepisami sanitarnymi, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przeciwpożarowymi,
- 32) przechowywanie związków chemicznych w zakładach fryzjerskich, zgodnie z zasadami określonymi w przepisach sanitarnych,
- 33) odkażanie narzędzi i powierzchni użytkowych w zakładzie,
- 34) udzielanie pierwszej pomocy w nagłych wypadkach - skaleczenie, porażenie prądem lub związkami chemicznymi, krwotok, omdlenie, epilepsja itd.,
- 35) przygotowanie apteczki i omówienie występujących w niej leków,
- 36) wstępne i okresowe badania lekarskie, książeczki zdrowia, urlopy macierzyńskie, zdrowotne, wypoczynkowe i okolicznościowe itp.

BLOK: STYLISTYKA

1. Cele kształcenia

Uczeń (słuchacz) w wyniku kształcenia powinien umieć:

- 1) opisać historię zawodu fryzjer,
- 2) wymienić epoki w historii i popularne style fryzur,
- 3) omawiać znaczenie uczesania dla całości wyglądu człowieka na przykładzie różnych uczesań z minionych epok,
- 4) stosować podstawowe wiadomości o kolorach,
- 5) omawiać podział barw wykorzystywanych we fryzjerstwie,
- 6) wykorzystywać zasady doboru koloru we fryzurach,
- 7) omawiać podstawowe zasady kompozycji przestrzennych i plastycznych,
- 8) stosować układy liternicze symetryczne i asymetryczne,
- 9) rozróżniać rodzaje i grubości linii rysunkowych oraz posługiwać się podziałką - skalować fragmenty, całe uczesania i ozdoby fryzur,
- 10) wykonywać proste konstrukcje kreślarskie,

- 11) rysować kształty prostych przedmiotów z zachowaniem proporcji i światłocienia,
- 12) szkicować z natury ludzką głowę,
- 13) czytać rysunek żurnalowy i wykonać rysunek złożeniowy różnymi technikami,
- 14) rysować i projektować na opracowanych schematach głów różne uczesania kobiece i męskie (codzienne, sportowe, koktajlowe, wieczorowe) oraz męski zarost,
- 15) rozróżniać typy budowy głowy i twarzy dzieci i osób dorosłych,
- 16) omawiać zasady doboru fryzury z uwzględnieniem typów urody,
- 17) charakteryzować style mody fryzjerskiej,
- 18) omawiać sposoby upiększania fryzur,
- 19) charakteryzować sposób wykorzystania dodatków fryzjerskich (peruki, dopinki, tupety, treski, wkłady do koków, spinki, szpilki itd.) i ich konserwację,
- 20) omawiać różne style makijażu, dobierać makijaż do urody i fryzury.
- 21) korzystać z literatury zawodowej oraz z innych źródeł informacji,
- 22) wymieniać i omawiać najważniejsze wydarzenia fryzjerskie w kraju i na świecie.

2. Treści kształcenia (działy programowe)

Treści kształcenia ujęte są w następujących działach programowych:

- 1) historia zawodu fryzjer,
- 2) historyczne style fryzur,
- 3) współczesne style fryzur z rozróżnieniem na fryzury codzienne, sportowe, koktajlowe, wieczorowe, okazjonalne, awangardowe,
- 4) wiadomości o kolorach
- 5) indywidualny dobór koloru włosów w zależności od naturalnego koloru włosów, cery, koloru oczu, stylu, strzyżenia,
- 6) kompozycje przestrzenne i plastyczne,
- 7) układy liternicze symetryczne i asymetryczne,
- 8) konstrukcje kreślarskie,
- 9) szkicowanie,
- 10) style farbowania,
- 11) style trwałej ondulacji,
- 12) stylizowanie fryzury przy pomocy strzyżenia,

- 13) zależności między procesami fryzjerskimi (strzyżenie, farbowanie, rozjaśnianie, trwałą ondulacja, prostowanie, przedłużanie, zagęszczanie itd.),
- 14) stylizacja fryzury - zasady, metody, środki, narzędzia, dodatki,
- 15) dobór odpowiednich preparatów do rodzaju włosów i pożądanego efektu stylizacji (rodzaj, moc, ilość stosowanych preparatów i środków kosmetycznych),
- 16) czynności fryzjerskie wykorzystywane do stylizacji - prostowanie, skręcanie, splatanie, upinanie, falowanie, ozdabianie,
- 17) utrwalanie fryzury - metody, środki,
- 18) podstawowe wiadomości z dziedziny kosmetyki: manikiur, pedikiur, makijaż,
- 19) podstawowe wiadomości z dziedziny perukarstwa (peruki, treski, dopinki),
- 20) najważniejsze wydarzenia historyczne z dziedziny fryzjerstwa,
- 21) organizacje fryzjerskie krajowe i międzynarodowe,
- 22) najważniejsze imprezy fryzjerskie w kraju i na świecie,
- 23) przegląd literatury fachowej i pomocy dydaktycznych: pisma, książki, kasety wideo z pokazów i instruktażowe, CD z najnowszymi kolekcjami fryzur i filmami instruktażowymi.

BLOK: MATERIAŁOZNAWSTWO I TECHNOLOGIE FRYZJERSKIE

1. Cele kształcenia

Uczeń (słuchacz) w wyniku kształcenia powinien umieć:

- 1) definiować podstawowe pojęcia chemiczne,
- 2) charakteryzować preparaty i kosmetyki fryzjerskie,
- 3) charakteryzować związki pochodzenia naturalnego i ich wpływ na włosy,
- 4) charakteryzować metody i środki do pielęgnacji różnych gatunków i rodzajów włosów,
- 5) dobierać i wykonywać różne zabiegi pielęgnacyjne,
- 6) charakteryzować narzędzia, przybory i aparaty stosowane we fryzjerstwie, omawiać ich budowę, konserwację, przechowywanie,
- 7) przygotowywać stanowisko pracy,

- 8) przeprowadzać rozpoznanie typu i stanu włosów w celu ustalenia odpowiedniego zabiegu,
- 9) przeprowadzać konsultację z klientem,
- 10) udzielać porady z zakresu pielęgnacji i stylizacji włosów,
- 11) przygotować klienta do zabiegu,
- 12) charakteryzować metody i środki procesu mycia głowy,
- 13) myć głowę,
- 14) omawiać sposoby, rodzaje i techniki strzyżeń,
- 15) charakteryzować narzędzia do różnych strzyżeń,
- 16) wykonywać strzyżenie włosów damskich i męskich krótkich, półdługich, zgodnie z aktualną modą,
- 17) omawiać i wykonywać strzyżenie brody, bokobrodów i wąsów,
- 18) omawiać i wykonywać strzyżenie i czesanie dzieci,
- 19) omawiać rodzaje i właściwości farb do włosów,
- 20) charakteryzować metody, środki i aparaturę stosowane w procesie farbowania włosów,
- 21) wykonywać farbowanie włosów zgodnie z aktualną modą i dostępnymi metodami, kontrolować proces,
- 22) charakteryzować środki i aparaturę do utleniania i odbarwiania włosów,
- 23) wykonywać rozjaśnianie i dekoloryzację włosów,
- 24) omawiać rodzaje i właściwości trwałej ondulacji,
- 25) charakteryzować metody, środki i aparaturę do trwałej ondulacji,
- 26) wykonywać trwałą ondulację zgodnie z aktualną modą, kontrolować proces,
- 27) omawiać i wykonywać ondulację wodną,
- 28) omawiać preparaty i aparaty służące do prostowania włosów,
- 29) charakteryzować metody, środki i aparaturę do przedłużania i zagęszczania włosów,
- 30) charakteryzować i stosować różne techniki dekorowania włosów,
- 31) charakteryzować i wykonywać czesanie i modelowanie fryzury damskiej i męskiej (dziennej, wieczorowej, awangardowej),
- 32) omawiać i wykonywać modelowanie włosów ondulacją fenową,
- 33) charakteryzować i stosować różne metody i środki do suszenia włosów,
- 34) charakteryzować i wykonywać masaże owłosionej skóry głowy, w zależności od potrzeb,
- 35) omawiać podstawowe wyroby z włosów,

36) omawiać poszczególne etapy obsługi klienta.

2. Treści kształcenia (działy programowe)

Treści kształcenia ujęte są w następujących działach programowych:

- 1) woda i jej zastosowanie we fryzjerstwie,
- 2) woda utleniona i jej działanie na skórę głowy i strukturę włosów,
- 3) zasady, kwasy, alkohole,
- 4) substancje pochodzenia naturalnego w preparatach i kosmetykach fryzjerskich,
- 5) stanowisko pracy,
- 6) konsultacja z klientem i poradnictwo,
- 7) pielęgnacja włosów (środki i metody): regeneracja, relaksacja, odżywianie, nawilżanie, wysuszenie,
- 8) strzyżenie - sposoby, rodzaje i techniki,
- 9) narzędzia fryzjerskie w procesie strzyżenia - właściwości i wykorzystanie,
- 10) preparaty do barwienia włosów - płukanki, pianki, żele, szampony koloryzujące, preparaty roślinne,
- 11) farbowanie - metody i środki,
- 12) balejaż, tonowanie, rozjaśnianie, odbarwianie - metody i środki,
- 13) preparaty do trwałej ondulacji,
- 14) trwała ondulacja - rodzaje i techniki,
- 15) inne zabiegi ondulowania włosów: prostowanie, karbowanie, ondulacja - wodna, fenowa,
- 16) zagęszczanie i przedłużanie,
- 17) układanie włosów - plecenie, skręty, fale, warkocze,
- 18) dekorowanie włosów - ozdoby i akcesoria - dopinki, treski, spinki, produkty i środki fryzjerskie,
- 19) komputerowe badanie włosów.

BLOK EKONOMICZNO-PRAWNY

1. Cele kształcenia

Uczeń (słuchacz) w wyniku kształcenia powinien umieć:

- 1) wyjaśniać podstawowe pojęcia ekonomiczne,
- 2) podać zasady funkcjonowania gospodarki rynkowej,
- 3) klasyfikować przedsiębiorców według formy prawnej,
- 4) charakteryzować warunki podjęcia samodzielnej działalności gospodarczej,
- 5) charakteryzować źródła pozyskiwania kapitałów i finansowania działalności firmy,
- 6) wskazać przyczyny oraz metody walki z inflacją,
- 7) wskazać relację pomiędzy popytem, podażą a ceną,
- 8) obliczać wyniki finansowe prowadzonej działalności, przeprowadzać prostą kalkulację kosztów,
- 9) sporządzać kalkulację ceny za wykonywane usługi,
- 10) rozliczać się z urzędem skarbowym,
- 11) charakteryzować zasady prowadzenia marketingu i stosować w praktyce proste formy marketingowe,
- 12) charakteryzować metody badania rynku,
- 13) charakteryzować zasady prowadzenia negocjacji,
- 14) określać wpływ odpowiedniej organizacji na efekt działania,
- 15) wskazać podstawę prawną uruchomienia i prowadzenia małego zakładu usługowego,
- 16) sporządzać odpowiednie dokumenty związane z prowadzeniem firmy,
- 17) określać prawa i obowiązki pracownika i pracodawcy, stosować w praktyce prawo pracy,
- 18) stosować aktywne metody poszukiwania pracy,
- 19) sporządzać list intencyjny (podanie) i życiorys (Curriculum Vitae),
- 20) składać ofertę pracy i przeprowadzać rozmowę z pracodawcą,
- 21) realizować zasady skutecznego uczenia się, samokształcenia i doskonalenia umiejętności zawodowych,

2. Treści kształcenia (działy programowe)

Treści kształcenia ujęte są w następujących działach programowych:

- 1) podstawowe pojęcia i kategorie ekonomiczne,
- 2) gospodarka rynkowa,
- 3) przedsiębiorca i jego pracownicy,
- 4) podejmowanie działalności gospodarczej,
- 5) organizacja i zarządzanie własną firmą,

- 6) marketingowe zarządzanie przedsiębiorstwem,
- 7) techniki negocjacyjne,
- 8) prawo pracy,
- 9) poszukiwanie pracy.